

Órasorszámozás

Bevezetés

Minden tanóra fontos adminisztratív adata az óra sorszáma. Ez közvetlenül nem állítható be a KRÉTA rendszerben, a program automatikusan számolja ki a beállítások alapján, hogy az adott csoport, adott tantárgy órája milyen sorszámot kapjon a naplózás mentésekor. Jelen leírás ezeket a beállítási lehetőségeket tárgyalja, veszi sorra.

A sorszámozást egyfelől globálisan lehet meghatározni a Testreszabások között, ami az egész rendszerre érvényes lesz; illetve az „Óraszám kapcsolatai” menüpontban, ahol konkrét ’tantárgy – csoport’ párosokat lehet megadni, amelyekre nem a globális beállítás lesz érvényes, hanem az itt meghatározottak.

1.) A Testreszabás globális beállításai

Sok más globális, az egész rendszert érintő beállítás mellett a ’Nyilvántartás/Testreszabás’ menüpontban lehet megadni az órák sorszámozásának alapbeállításait is. Erre a célra két kapcsoló található „Az elektronikus napló korlátozásainak beállításai” csoportban.

A „Tanítási óra sorszámozás módja” opcióval az állítható be, hogy azonos osztály/csoport és megegyező tantárgy esetén az eltérő pedagógusok órái egybe vagy külön kerüljenek sorszámozásra. Ha egy tantárgyat két (vagy több) pedagógus oktat egy azonos osztálynak/csoportnak, és az órákat elkülönítve szeretnék sorszámozni, akkor IGEN állásba kell kapcsolni ezt a funkciót. Ha a sorszámozást folytonossá szeretnék tenni, akkor a NEM lehetőséget kell választani. Amennyiben tanárváltásra került sor¹ egy óra esetében, ez utóbbi beállítással lehet elérni, hogy az „új” kolléga első órája a „rég” pedagógus utolsó óráját követő sorszámot kapja. Amennyiben ez nem állítható be, mivel más foglalkozásoknál elkülönülő sorszámozásra van szükség, akkor itt az IGEN lehetőséget kell választani, és az „Óraszám kapcsolatai” menüpontban rendezni a folyamatos sorszámozást az érintett esetben; vagy fordítva, a NEM opció mellett kell beállítani külön azokat a tantárgy – csoport kapcsolatokat, ahol külön sorszámozásra van szükség.

Az „Osztályok és osztálybontott csoportjaik óráinak közös számozása” opcióval az állítható be, hogy egy adott osztály, illetve az ehhez tartozó osztálybontottnak jelölt csoportok órái közös sorszámozásra kerüljenek-e, ha a foglalkozások tantárgyai megegyeznek. IGEN választása esetén egy-egy tantárgy esetén folyamatos lesz a sorszámozás, akkor is, ha az órák egy egész osztály, vagy ennek osztálybontott csoportjaihoz tartoznak. NEM beállításakor mind az osztály, illetve az osztálybontott csoportjaik is külön kerülnek sorszámozásra. Ebben az esetben is érvényes, hogy ha két különböző esetben, két különböző beállítást kellene megadni, akkor is csak az egyiket lehet beállítani, a másik foglalkozás sorszámozását pedig az „Óraszám kapcsolatai” menüpontban kell rendezni.

2.) Óra-sorszámozási csoportok

Előfordulhat, hogy több, egymásnak ellentmondó globális beállításra lenne szükség az órák sorszámozásához. Mivel csak egyféle globális beállítás rögzíthető, az ilyen problémák rendezésére használható az

¹ A tanárváltással kapcsolatos teendőkről és lehetőségekről az alábbi Tudásbázis oldalunkon található részletes leírást: <https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=37585162>

„e-Napló/Órasorszám kapcsolatai” menüpont², ahol olyan beállítások adhatók meg, amelyek a meghatározott érvényességi körben felülírják a globális beállításokban megadottakat.

Ezen a felületen összerendeléseket lehet meghatározni, hogy mely 'Osztály/csoport – tantárgy' párosok órái kerüljenek közös sorszámozásra (a globális beállítás ellenére is); illetve be lehet állítani azt is, hogy eltérő pedagógusok esetén folyamatos legyen a sorszámozás, vagy személyenként eltérő (ebben az esetben is a globális beállítástól függetlenül).

Szintén ezen a felületen állítható be a sorszámozáshoz kezdőérték, amire keresztféléves képzések, vagy tanév közbeni csoportösszevonások, -megbontások esetén lehet szükség.

3.) Egy esetben nem kínál megoldást egyik beállítás sem

A legtöbb elképzelhető esetben meg lehet adni adatokat, be lehet állítani a paramétereiket úgy, hogy a megfelelő sorszámozás álljon elő. Egyetlen kivétel van, amelynek nem technikai, hanem elvi okai vannak.

Abban az egyetlen esetben nem lehet beállítani a közös sorszámozást, ha egy tantárgyból egy egész osztálynak, és kettő (vagy több) csoportnak is van órája. Ennek egy tipikus példája, ha egy osztálynak van három matematika órája, de a negyedik foglalkozást csoportbontásban tartja egy (vagy kettő) pedagógus az osztály két csoportjának, amelyek lehetnek egyidőben, vagy akár különböző napokon is.

Ennek oka, hogy előállhat olyan helyzet, amikor nem lehet egyértelműen meghatározni egy óra sorszámát. Tegyük fel, hogy az osztály óráit megtartják, az utolsó legyen a 17. sorszámú. Ekkor a soron következő csoportbontott órák sorszámja egyértelmű, mindegyik a 18. sorszámot fogja kapni, majd az ezek után következő osztályórának is megfelelő lesz a 19. sorszám. A kérdés, hogy mi van abban az esetben, ha az egyik csoport órája elmarad? Akkor ezen csoport tanulói számára a 18., míg a másik csoport tanulóinak a 19. óra lesz a következő osztályóra. Abban az esetben, ha a csoportok órái nem azonos napon vannak, és minden esetben található osztályórák a csoportok órái között, akkor pedig ez a helyzet minden egyes héten előállna.

Erre a problémára nem lehet korrekt választ adni, csak olyan technikai megoldás jöhetne szóba, hogy egyes sorszámok megismétlődjenek; vagy olyan, hogy egyes csoportoknak egyes sorszámok kimaradjanak. Ezek egyikét sem választhatja a program automatikusan, így ezt az esetet nem kezeli a sorszámozás egyik beállítási lehetősége sem.

4.) Rövid kitérő a Tanmenettel kapcsolatban

Jelen leírás nem a Tanmenetről szól, de az egy ponton közvetlenül kapcsolódik az órák sorszámozásához, ezért egy gondolat erejéig érdemes megemlíteni.

² A funkció működéséről részletes leírás olvasható Tudásbázisunk alábbi oldalán: <https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pagelid=40960088>

Tanmenetet egy adott kolléga tud feltölteni a tantárgyfelosztásban hozzá kapcsolódó osztály/csoport – tantárgy párosokhoz, így ez a három adat határoz meg egy tanmenetet, ahol az órák sorszámaához kell/lehet megadni az óra témáját.

Ebből következik, hogy azokban az esetekben, ahol pedagógusonként külön-külön kerül sorszámozásra egy-egy óra, nem lehet probléma, csak ott kell körültekintéssel eljárni, ahol közös a sorszámozás. Ha folyamatosan, hétről-hétre változik az órát tartó személye, akkor mindegyik érintett pedagógusnak azonos tanmenetet kell feltöltenie, így érhető el, hogy mindegyikük óránál a soron következő téma jelenjen meg. Ha tanárváltás történt, akkor az „új” kollégának olyan tanmenetet kell rögzítenie, ahol azon órák témája, amelyeket még a „rég” pedagógus tartott, fiktív adatokat tartalmaz (ezek nem fogják befolyásolni a már naplózott órák témáit, de kötelező kitölteni őket), és csak attól az óraszámától kell megadni a megfelelő témákat, amely órától átvette az órát.

5.) Speciális esetek, megoldási lehetőségek

Az előző pontban áttekintettük azokat az eseteket, melyeket nem lehet rendezni a sorszámozás egyik beállításával sem. Most tekintsük át, hogy mely problémákra, milyen beállítási lehetőségeken keresztül lehet megoldást találni.

5.1. Tanárváltás kezelése

Ha egy osztály/csoport esetén egy tantárgyból tanárváltás történik, akkor:

- vagy a *'Nyilvántartás/Testreszabás'* menüpontban kell NEM értékre állítani a „Tanítási óra sorszámozás módja” kapcsolót;
- vagy az *„e-Napló/Órasorszám kapcsolatai”* menüpontban kell egy új összerendelésben megadni az érintett osztályt/csoportot és a tantárgyat (ebben az esetben csak ezt az egy elemet), és üresen hagyni az *„Eltérő órasorszámozás eltérő pedagógusok esetén”* jelölőnégyzetet.

5.2. Csoportok összevonása

Abban az esetben, ha két (vagy akár több) csoport összevonására kerül sor egy tanéven belül, akkor:

- vagy megtehetjük, hogy az egyik csoportba soroljuk át az összes többi csoport tanulóit a megfelelő dátumtól;
- vagy új csoportot hozunk létre az összes csoport diákjaival (ez a lépés kihagyható, ha a tanulók együtt egy osztályt, vagy egy meglévő csoportot alkotnak), majd a sorszámozás folytatásához az *„e-Napló/Órasorszám kapcsolatai”* menüpontban kell egy új összerendelésben megadni az érintett (új) csoportot vagy osztályt illetve a tantárgyat, és ezek mentése után, a *„Sorszámozás kezdőértékének beállítása”* csoportban állítsák be a szükséges kezdő óraszámot.

5.3. Csoport/Osztály szétválása

Ha tanév közben lehetőség nyílik, hogy egy osztályt, vagy egy meglévő csoportot kettő (vagy több) csoportra bontsunk, akkor a kapcsolódó órák sorszámozásának folytatásához az „*e-Napló/Órasorszám kapcsolatai*” menüpontban kell egy-egy új összerendelésben megadni az új csoportokat és azok tantárgyait, majd ezek mentése után, a „Sorszámozás kezdőértékének beállítása” csoportban megadni a szükséges kezdő óraszámokat mindegyik esetben.

5.4. Keresztféléves képzés óraszámjai

A keresztféléves képzések esetében a második félév szeptemberben, a „normál” képzések első félévével párhuzamosan indul, ami azonban már egy új tanévhez tartozik. Ilyenkor minden egyes óra sorszáma egy-egy fog kezdődni. Ha szeretnénk az első félév óraszámait folytatni, akkor az „*e-Napló/Órasorszám kapcsolatai*” menüpontban kell egy-egy új összerendelésben megadni az összes osztály-tantárgy és csoport-tantárgy párost, majd ezek mentése után, a „Sorszámozás kezdőértékének beállítása” csoportban megadni a szükséges kezdő óraszámokat mindegyik esetben.

5.5. Testnevelés és Úszás példája

A Testnevelés és Úszás tantárgyak csak kiragadott – bár gyakran felmerülő – példák, természetesen bármilyen más tantárgyak esetében is alkalmazható az alább olvasható beállítás.

Egyes iskolákban a testnevelés órák mellett úszás foglalkozásokon is részt vehetnek a tanulók rendszeresen vagy időszakosan. Ha az úszás órákat külön szeretnék sorszámozni, akkor egyszerűen külön tantárgy-gal kell rögzíteni a TTF-ba és az órarendben is ezeket az órákat³.

Amennyiben a testnevelés és úszás órák sorszámait közösen, folytatólagosan kívánják vezetni, akkor az „*e-Napló/Órasorszám kapcsolatai*” menüpontban kell egy új összerendelést rögzíteni, ahol az osztály (vagy csoport) testnevelés óráit és ennek az osztálynak (vagy csoportnak) az úszás óráit kell megadni.

³ A testnevelés, úszás órák kezelésének lehetőségeiről az alábbi Tudásbázis oldalunkon tájékozódhatnak: <https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=40960206>